

شهر در دست

مبارزان

نلسون ماندلا

او در سال ۱۹۱۸ در منطقه «ترانسکی» در آفریقای جنوبی، در قبیله «تمبا» که پدرش رئیس آن بود، به دنیا آمد. به دانشگاه رفت و در رشته حقوق تحصیل کرد. در دوران دانشجویی به «کنگره ملی آفریقا» پیوست و وارد مبارزه با نژادپرستی شد. در آن زمان سفیدپوستان مهاجر انگلیسی بر آفریقای جنوبی حاکم بودند و برای سیاهان هیچ گونه حقوق اجتماعی قائل نبودند. ماندلا در پی مبارزات خود محکوم شد و به مدت ۲۷ سال به زندان افتاد. سرانجام در سال ۱۹۹۰، پس از به ثمر رسیدن مبارزات سیاهان، آزاد شد.

مقالاتی که ماندلا در زندان نوشت، جهانیان را به تحسین او واداشت. چهار سال بعد، در یک انتخابات آزاد که با شرکت همه گروه‌ها و نژادها برگزار شد، ماندلا به ریاست جمهوری کشور آفریقای جنوبی رسید. او دو بار در دهه ۱۹۸۰ به ایران سفر کرد و با مقامات ایران ملاقات و در دانشکده فنی دانشگاه تهران سخنرانی کرد. در سال ۱۹۹۳، به سبب مبارزه در راه صلح و آزادی انسان، جایزه «صلح نوبل» را دریافت کرد. کتاب خاطرات او به نام «راه دشوار آزادی» نیز به فارسی ترجمه شده است. ماندلا در سال ۲۰۱۳ در سن ۹۵ سالگی درگذشت.

در سال ۱۳۹۳ با حضور سفیر آفریقای جنوبی، بخشی از خیابانی در شمال تهران به نام او نام‌گذاری شد که قبل از آن آفریقا نام داشت.

اگر روزی تصمیم بگیرید در خیابان‌های محل خود قدم بزنید، یکی از چیزهایی که توجه شما را به خود جلب می‌کند، تابلوهایی هستند که نام خیابان‌ها روی آن‌ها نوشته شده است. ممکن است معنای نام خیلی از خیابان‌ها را بدانید و یا شخصیت‌های بزرگی را که این نام‌ها به افتخار آن‌ها روی خیابان‌های شهر گذاشته شده‌اند، بشناسید. بعضی از این شخصیت‌های بزرگ با اینکه ایرانی نیستند، ولی نامشان روی تابلوهای سطح شهر نوشته شده است. در این شماره از مجله با تعدادی از این شخصیت‌ها و کارهای مهمشان در تاریخ کشورشان و جهان آشنا می‌شوید.

سیمون بولیوار

او در سال ۱۷۸۳ در «کاراکاس»، پایتخت کنونی ونزوئلا و در زمانی به دنیا آمد که اسپانیایی‌ها، آمریکای لاتین را تحت استعمار خود داشتند. در جوانی با افکار ولتر و ژان ژاک روسو آشنا شد. در زمان ناپلئون بناپارت هم به اروپا رفت و با وضعیت جدید جهان آشنا شد. همان‌جا تصمیم گرفت آمریکای لاتین را از استعمار اسپانیایی‌ها رها سازد. قیام او به همراهی شخص انقلابی دیگری به نام فرانسیسکو میراندا در سال ۱۸۱۰ آغاز شد و ۲۰ سال طول کشید. سرانجام ونزوئلا استقلال خود را به دست آورد و مردم منطقه «پروی علیا»، به افتخار سیمون بولیوار، نام کشور خود را «بولیوی» گذاشتند. علاوه بر نام‌گذاری بلواری در منطقه ۵ شهرداری تهران، تندیس نیز به افتخار او در «پارک گفت‌وگوی» شهر تهران قرار داده شده است.

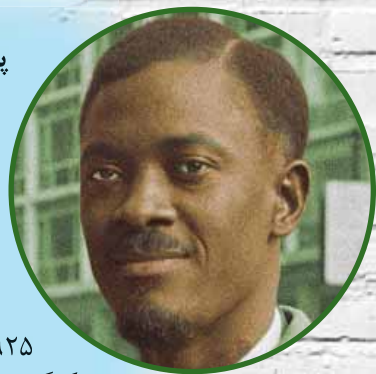
فتحی شقاقی

او در سال ۱۹۵۱ در اردوگاه «رفح» در نوار غزه به دنیا آمد. پدرش شغلی ساده داشت و امام جماعت محل نیز بود. ایشان از نوجوانی جذب افکار و اندیشه‌های انقلابی شد. او به دانشگاه «بئرزیت» در کرانهٔ باختری رفت و ریاضی خواند و چند سال در «بیت‌المقدس» معلم ریاضی شد. بعد از آن به مصر رفت و در دانشگاه «الزقازیق» پزشکی خواند. او در این دانشگاه هستهٔ اولیه‌ای از مبارزان فلسطینی را شکل داد که بعدها به تأسیس «سازمان جهاد اسلامی فلسطین» منجر شد. با پیروزی انقلاب اسلامی ایران، توجه فتحی شقاقی به شخصیت امام خمینی (ره) جلب شد و کتاب «خمینی، راه‌حل اسلامی و جایگزین» را نوشت. به همین دلیل او را دستگیر کردند و پس از چند ماه زندانی شدن، از مصر اخراج شد. بعد از آن او سازمان «جهاد اسلامی فلسطین» را تأسیس کرد و این سازمان را در سرزمین‌های اسلامی گسترش داد. او که در راه آزادی سرزمین فلسطین مبارزه می‌کرد، بارها در این راه دستگیر و زندانی شد و سرانجام به لبنان تبعید شد. او همچنین بارها به ایران سفر کرد و با امام خمینی (ره) دیدار داشت. در سال ۱۹۹۵ (سال ۱۳۷۴)، وقتی قصد رفتن به لیبی از طریق قبرس را داشت، به دست تروریست‌های «موساد» (سازمان جاسوسی رژیم صهیونیستی) به شهادت رسید. خیابان هشتم محلهٔ «بوسف‌آباد» در منطقهٔ ۶ شهرداری تهران به یاد او نام‌گذاری شده است.

پاتریس لومومبا

کشور «کنگو» که دارای معادن غنی مس و اورانیوم است، در قرن بیستم از مستمرات آفریقایی کشور بلژیک بود. پاتریس لومومبا در سال ۱۹۲۵ و در این دوران در کنگو به دنیا آمد. از جوانی برای آزادی و استقلال کشورش تلاش فراوانی کرد و در این راه بارها دستگیر و زندانی شد. سرانجام در سال ۱۹۶۰ کنگو استقلال یافت و نظام آن جمهوری شد. لومومبا را هم به‌عنوان نخست‌وزیر برگزیدند. اما زمانی نگذشت که رئیس‌جمهور او را برکنار کرد و وابستگان به استعمارگران بلژیکی او را دستگیر و زندان کردند. در نهایت هم او و چند تن از وزیرانش را کشتند. به دستور موسی چومبه که یکی از دست‌نشانندگان بلژیکی‌ها بود، اجساد آن‌ها را در اسید انداختند. مردم کنگو و آزادی‌خواهان جهان، برای لومومبا احترام خاصی قائل‌اند و او را از چهره‌های برجستهٔ ضد استعمار در قرن بیستم می‌دانند. خیابانی در منطقهٔ دو تهران به نام این مبارز بزرگ نام‌گذاری شده است.

محمدعلی جناح

او در سال ۱۸۷۶ در شهر «کراچی» به دنیا آمد که در آن زمان جزو شهرهای کشور هند بود. جناح در زادگاه خود درس خواند و سپس به انگلستان رفت و با تحصیل در رشتهٔ حقوق وکیل دعاوی شد. سپس به هند برگشت و وارد فعالیت‌های سیاسی شد. به «حزب کنگرهٔ هند» به رهبری مهاتما گاندی پیوست و همراه با او در راه استقلال هند و رهایی آن از استعمار انگلیس مبارزه کرد. از آنجا که جناح مسلمان بود، برای حفظ حقوق مسلمانان نیز می‌کوشید. از این رو به حزب اسلامی «مسلم لیگ» پیوست و بعدها به ریاست آن انتخاب شد. او خودش طرفدار یکپارچگی کشور هندوستان و اتحاد میان مسلمانان و هندوها بود. ولی به دلیل افزایش اختلاف این دو بخش از جمعیت، حزب او راه‌حل را در تأسیس کشور مستقل پاکستان دید. او یک سال بعد در سال ۱۹۴۸ در دفتر کارش در کراچی درگذشت.

در غرب شهر تهران، بزرگراهی که میدان آزادی را به فلکهٔ دوم صادقیه متصل می‌کند، به نام اوست.

